

WASA DAGBLAD

Nr 30 Söndagen den 28 juli 2024

ISSN 2954-2448

Den 21 juli 2024 - den varmaste dagen i historien

Vill Du bli en blogskribent? Välkommen till Wasa Dagblad!

Tandinflammation orsakar stroke

Mediespråk i Vasa i januari 2025

Kyrkan i Kauhajoki

Korsholms Music Festival fortsätter till den 31.7.24

HÄR FINNS VI:
vpress.ovh

26
informativa
sidor!

20 fördelar du kan få av att läsa böcker

Jörn Donner sa: »Den är alltid värd att läsa.« Och han hade rätt. Med rätta. Han påpekade att man läste böcker, inte korta texter på Facebook. Att läsa böcker är något helt annat än att läsa korta texter på nätet, på facebook och instagram.

Böcker har varit hörnstenen i den mänskliga civilisationen och kapslat den kunskap, berättelser och visdom som förts vidare från generation till generation. Oavsett om du är en tillfällig läsare eller en bokmal, sträcker sig fördelarna med läsning långt utöver bara underhållning. Här är 20 övertygande skäl att göra läsning till en regelbunden del av ditt liv.

Förbättra kunskapen: Varje bok du läser ökar din förståelse av världen, breddar ditt perspektiv och din kunskapsbas.

Förbättrar ordförrådet: Exponering för nya ord och fraser i sitt sammanhang hjälper till att förbättra ordförrådet och språkförståelsen.

Ökar den mentala stimuleringen: Att engagera hjärnan genom läsning håller den aktiv och frisk, vilket kan minska risken för kognitiv försämring.

Minskar stress: Att fördjupa sig i en bra bok kan ge en välbehöv-

lig flykt från vardagens stress och främja avkoppling.

Öka koncentrationen och koncentrationen: Läsning kräver koncentration och koncentration, färdigheter som är viktiga i vår snabba multitasking-värld.

Förbättrar minnet: Att följa karaktärer, handlingar och detaljer i en bok förbättrar minneskapaciteten och minnesbevarandet.

Stärker det analytiska tänkandet: Att läsa mysterier eller detektivromaner kan vässa ditt kritiska och analytiska tänkande.

Förbättrar skrivförmågan: Exponering för välskrivet innehåll förbättrar din egen skrivförmåga genom att ge exempel på bra skrivande.

Öka fantasin och kreativiteten: Att läsa skönlitteratur stimulerar din fantasi och uppmuntrar till kreativt tänkande och problemlösning.

Ger inspiration: Böcker om framgångsrika människor och idéer kan motivera och inspirera dig att uppnå dina egna mål.

Förbättrar empati: Att läsa om karaktärernas erfarenheter och känslor hjälper dig att utveckla empati och förståelse för andra.

Uppmuntrar till livslångt lärande: Böcker främjar en kärlek till lärande och nyfikenhet, egenska-

per som är ovärderliga under hela livet.

Förbättra sociala färdigheter: Att diskutera böcker med andra kan förbättra din kommunikationsförmåga och utöka din sociala krets.

Främjar bättre sömn: Att läsa innan du lägger dig kan hjälpa dig att slappna av och förbereda dig för en god natts sömn, så länge du undviker skärmar.

Utveckla tålmod och uthållighet: Att avsluta en bok kräver tålmod och uthållighet, färdigheter som kommer att vara till nytta i många aspekter av livet.

Förbättrar den känslomässiga hälsan: Att läsa självhjälpsböcker eller litteratur om att övervinna motgångar kan påverka ditt känslomässiga välbefinnande positivt.

Främjar en känsla av prestation: Att slutföra en bok ger dig en känsla av prestation och ökar ditt självförtroende.

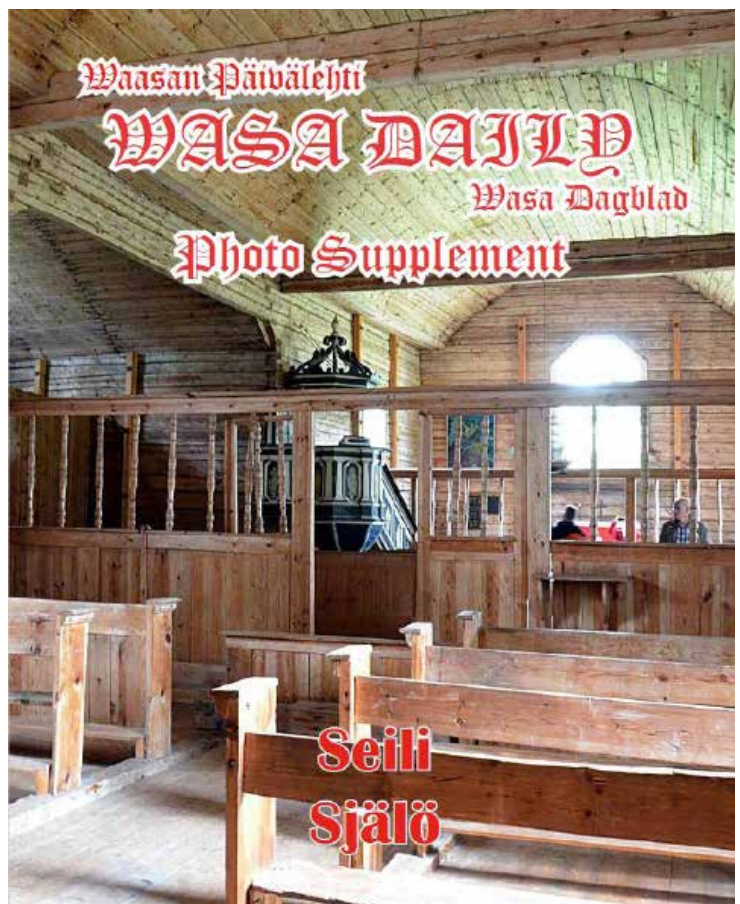
Utöka din kulturella medve-

tenhet: Böcker exponerar dig för olika kulturer, traditioner och perspektiv, vilket ökar din globala förståelse.

Stöder mental hälsa: Läsning kan vara en terapeutisk aktivitet som hjälper till att hantera psykiska problem som depression och ångest.

Ger underhållning: I slutändan är böcker en källa till glädje och underhållning och erbjuder otaliga äventyr och upplevelser från bekvämligheten av ditt hem.

I en värld som domineras av skärmar och snabba interaktioner är läsning fortfarande en tidlös och ovärderlig vana. Oavsett om det är en gripande roman, en tankeväckande facklitteratur eller ett nyckfullt stycke poesi, är fördelarna med läsning stora och varierande. Så plocka upp en bok idag och börja skörda dessa otroliga belöningar.

NYHETER

Musikfestspelen Korsholm är viktig för Vasaregionens kulturmåge – i år hinner du ännu till flera konserter

Musikfestspelen Korsholm firar i år 40-årsjubileum. Festivalen har arrangerats under alla dessa år, även under pandemin. I år är festivalen mer mångsidig än någonsin tidigare och erbjuder upplevelser i världsklass. Det går inte att överskatta betydelsen av en sådan här årlig festival för klassisk musik för Vasaregionens kulturbild.

Cellisten Jan-Erik Gustafsson, som är inne på sitt andra år som konstnärlig ledare för festivalen, har haft roligt i planeringen av programmet. ”Jag har alltid rankat Musikfestspelen Korsholm mycket högt bland de många festivalerna i Finland, och därför är det en stor ära att planera programmet.” Gustafsson beskriver sitt valda tema, Mentala bilder, så här: ”Mentala bilder i musik korsar varandra starkt i alla riktningar, och när den är som bäst är känslan så stark att den även när

den är osynlig känns som en egen upplevelse, eftersom sinnena blöder över gränserna. Mentala bilder är en del av den konstnärliga skapandeprocessen och relaterade aktiviteter. Den visuella individen är rik på bilder.”

Årets sociala undertema är återvinning och återanvändning. Musikfestspelen Korsholm vill kontinuerligt utveckla sin verksamhet inom hållbar utveckling. Ekokompassen-certifikatet som erhållits 2023 är till hjälp i detta arbete. – Vi är stolta över det certifikat vi har fått, och det är en hederssak för oss att överväga varje steg vi tar även ur ett miljöperspektiv, säger Milla Virta. Till exempel gör vi just nu inköp i produktionen inför den kommande sommaren och ser bland annat över miljövänligheten hos de bilar vi använder.

Temakompositörer och uruppföranden

Temakompositörer för Musikfestspelen Korsholm 2024 är finsk-amerikanska Lara Poe och finska Ilkka Hammo. Deras verk löper som en röd tråd genom hela programmet och skapar bilder från en konsert till en annan. Poe presenterar verk som ”Winter Seclusion” för sopran och piano och ”Winter Song” för sopran, violin och piano. Bland Hammos verk kan nämnas ”Souvenirs” för gitarr och cello och ”Gravitated” för stråktrio. Dessutom komponerar Hammo ett nytt verk för

violin och piano, vars uruppförande kan höras 30.7 på en regional konsert i Bladhs hus i Kaskis.

Det var också världspremiär på Stundars den 25.7, då Tuuli Lindeberg och Petri Kumela framför Eetu Ranta-ahos verk för sopran och gitarr. Den ukrainskfödde kompositören Vladimir Agopov imponerade som temakompositör för musikfestspelen 2023, och han har fått i uppdrag att framföra en harpkvintett vid festivalen 2024, som uruppförs i Vasa baptistkyrka den 29.7.

Konserter och evenemang söndag 28.7:

12.00 Unga artister

Vasa stadshus kammarmusiksalen, fritt inträde

14.00 Harmo ja minä

Jiménez – Castelnuevo-Tedesco
Doo-bop Club, biljetter 24 / 20 €

19.00 Ung energi

Sibelius – Kuula – Merikanto – Mendelssohn
Vasa stadshus, biljetter 24 / 20 €

22.00 Chanson dans la nuit

Halvorsen – Poe – Salzedo -

Schubert

Vasa stadshus, trapphuset, biljetter 24 / 20 €

Frukt från Musikfestspelens internationella mästartkurs

I samband med Musikfestspelen Korsholm ordnas en internationell mästartkurs som i år har lockat hela 40 deltagare från världen över. Utöver undervisningen som sker i samarbete med Vasa Sommaruniversitet och Kuula-institutet får deltagarna också flera tillfällen att framträda och presentera frukterna av sitt arbete under kursen. Den andra av två matinékonserter äger rum på söndag kl. 12.00 i kammarmusiksalen i Vasa stadshus. Programmet utkristalliseras under kursens gång och är därför ett mysterium fram till själva konserten.

Konserter och evenemang måndag 29.7:

13.00 Lunchdiskussion

Restaurang Loftet, fritt inträde

15.00 Från Paris till Böhmen
Fauré – Dvořák – Agopov – Goetz

Vasa baptistkyrka, biljetter 24 / 20 €

19.00 Ur mitt liv

Sammartini – Telemann – Ja-

DENNA TIDNING KAN MAN LÄSA VAR SOM HELST:

Som här på en egyptisk konstutställning

cob – Poe – Agopov – Smetana
Roparnäs kyrka, biljetter 24 /
20 €

22.00 Pappa Bach och fader
Mozart

Bach – Mozart
Ortodoxa kyrkan, biljetter 24 /
20 €

Tisdag 30.7:

Aurinkoo - barnkonsert

Fannys Kulturhus
13:00
”Mimmit och ett fyrmanna-
band erövrar i en tvåspråkig
barnkonsert! Efter föreställning-
en kommer Mimmie att leda en
workshop där musikinstrument
kommer att tillverkas av återvun-
net material. Även ansiktsmål-
ning och små snacks. Välkom-
men att delta med hela familjen
på Barnkalaset!”

10 € / vuxen, 2 € / barn

Onsdag 31.7:

Avslutningskonsert 2024

Vasa stadshus
19:00
Martin Fröst, klarinett
Mellersta Österbottens kam-
marorkester
Malin Broman, violinist-diri-
gent

Tove Teuvalla

I samband med festivalen spe-
las också operan Tove Teuvalla i

Österås kyrka 3.-11.8.24. Operan
produceras av Musikfestspelen
Korsholm och temat kretsar kring
Tove Janssons enda sakrala verk,
altartavlan ”De tio jungfrurna” i
Österås kyrka. Solisterna och de
övriga artisterna är bland de bästa
i Finland. Den tvåspråkiga ope-
ran TOVE TEUVALLA spelas
sex gånger. Verket är komponerat
av Uljas Pulkkis och librettot
skrivet av Gunilla Hemming.

Läskompisar upp- muntrar barn att läsa i Vasa

I Vasa vill man satsa på att ut-
veckla barns läsförmåga genom
läskompisar. I juni startade Vasa
stadsbibliotek ett projekt där två
läskompisar, Sanni Nieminen
och Celine Lundberg, arbetade
på biblioteket, i daghem och på
läger. Detta sommarjobbsexperi-
ment, som genomfördes för för-
sta gången, har fått mycket positiv
respons.

Läskompisar på olika evene- mang

Under två veckor har Sanni
Nieminen och Celine Lundberg
läst på 4H-föreningens sommar-
läger i Alkula, på ungdoms-
tjänsternas skateboardläger, på
TaiKons daglägers eftermiddags-
verksamhet, på Settlementets fa-
miljekafé och på flickverksamhet
samt i daghem. Dessutom har de
hållit tvåspråkiga sagostunder i

stadsbibliotekets park och i Skep-
sparken.

– Arbetet har förutom läsning
även inneburit mycket planering,
eftersom vi har funderat på vil-
ken litteratur som passar för olik-
a åldersgrupper. Daghemmen
har också efterfrågat böcker om
känslor, vilket har varit intressant
att diskutera med barnen, säger
Nieminen.

Läskompisar och läsglädje

Båda ungdomarna läser myc-
ket på sin fritid, så arbetet som
läskompis lockade dem att söka
sommarjobbet. De anser att hög-
läsning för barn ökar intresset för
litteratur och inspirerar till läs-
ning.

– Barnens entusiasm för läs-
ning har varit inspirerande! Oli-
ka interaktiva inslag i böckerna
fungerar också bra och är roliga,
särskilt för de yngre barnen. Det
är fantastiskt att märka hur barn-
en hoppas att vi ska komma och
läsa igen, vilket ger en känsla av
att vårt arbete uppskattas, säger
Lundberg.

Positiv respons

Läskompisarna, som för första
gången anställdes som sommar-
jobbare, har fått mycket positiv
respons.

– Vi är verkligen glada och
stolta över våra läskompisar. De
har modigt och energiskt läst på
olika platser och hållit sagos-
tunder. Experimentet var också
spännande för oss på biblioteket,

eftersom det genomfördes för
första gången, men upplevelsen
har varit mycket positiv. Ung-
domarna har visat att vår oro var
obefogad, säger Vasa stadsbiblio-
teks informatör Minna Rinta-Val-
kama.

Satsning på läsförmåga i Vasa

Enligt forskning läser finska
barn allt mindre. En viktig fär-
dighet som påverkar allt lärande
har försämrats, eftersom barn och
ungdomar har andra stimulans på
sin fritid. I Vasa vill man dock
satsa på att utveckla läsförmågan,
till exempel genom läskompisar.

Idén om läskompisar kom från
Vasa stadsbiblioteks tjänstchef
Anna Pakka. Pakka hade läst
flera artiklar om hur ungdomar i
Sverige läser högt för barn och
ungdomar.

– Det har visat sig vara ett bra
sätt att öka barns och ungdomars
läslust och därigenom förbättra
läsförmågan. Ungdomar som lä-
ser har visat sig vara inspirerande
förebilder i Sverige, säger Pakka.
Vasa stads senaste badvattenpro-
ver togs 15.7.2024 på alla 13 all-
männa badstränder: Åland, San-
dö, Gustavsborg, Mansikkasaari,
Strömsö, Storlax, Kronvik, Pa-
ratiisaari, Viikinga, Merikaarro
södra och norra stränder, Cam-
ping och Säivänkangas i Laihela.

Resultaten av proverna visade
att badvattnet vid alla de under-
sökta badplatserna överensstäm-
de med kvalitetsnormerna. På
provtagningsdagen påträffades
en liten mängd blågröna alger på
Hietasaari, men nästa dag kunde
de blågröna algerna inte längre
påvisas.

Enligt social- och hälso-
vårdsministeriets förordning
(177/2008) är kvalitetskraven för
badvatten vid enskilda tillsynsun-
dersökningar följande:

Badvatten vid kusten

Enterokocker av tarmursprung:
mindre än 200 cfu/100 ml

Escherichia coli: mindre än
500 cfu/100 ml

Cyanobakterier (blågröna al-
ger) får inte påvisas organolep-
tiska i badvatten eller på stranden

Badplatser i sötvatten

Enterokocker av intestinalt urs-
prung: mindre än 400 cfu/100 ml

Escherichia coli: mindre än 1
000 cfu/100 ml

Cyanobakterier (blågröna al-

ger) får inte påvisas organoleptiska i badvatten eller på stranden

Vattenkvaliteten på Vasa och Laihela badstränder följs upp regelbundet under badsäsongen 15.6. - 31.8.2024. Nästa provtagningsdatum är 5.8.2024.

Mer information och aktuella resultat finns på Vasa stads webbplats. Vasa stad uppmanar simmare att vara uppmärksamma på eventuella varningar för blågröna alger och följa de anvisningar som ges för att säkerställa en säker simupplevelse. (vaasa.fi)

Liftis vintertidtabeller träder i kraft 5.8

Vintertidtabellerna för Vasas och Korsholms gemensamma kollektivtrafik träder i kraft måndag 5.8.2024 och lokalbussarna trafikerar enligt vintertidtabellerna till 1.6.2025.

Det utlovas ändringar och förnyelser i Liftis vintertidtabeller till exempel i form av ett pilotförsök med nya linjer. Syftet med ändringarna är att förhindra eventuella förseningar och jämna ut turerna under rusningstider samt underlätta för elever att ta sig till och från skolorna.

Ändringarna gäller följande linjer:

- Preciserings har gjorts i avgångarna för linjerna 1 och 7, och med hjälp av dem eftersträvas att eventuella förseningar ska kunna förhindras.
 - o På linje 7 har det under vardagar satts till också flera 7K-turer. Veckosluten förblir desamma som enligt sommartidtabellen 2024.
 - På linje 5 har några nya avgångar satts till under vardagarna, och med hjälp av dem försöker man jämna ut turerna under

Viikon taide-elämys:

Helene Schjerfbeck

10.7.1862 - 23.1.1946

Flickan från Barösund, 1885 - 1890

rusningstider.

- I fråga om linje 30 har både rutten och tidtabellen uppdaterats i samband med det nya trafikeringsavtalet. Rutten går från Vasa via Lillkyro till Tervajoki; varje avgång går till eller från Tervajoki. Den nya rutten började trafikeras redan enligt tidtabellerna under sommaren 2024.

- I den kommande vintertidtabellen görs också försök med nya pilotförsökslinjer på rutten Västerängen–Forskärr–Gerby. Linjen betjänar i synnerhet elever i Länsimäen koulu, vilka kommer från områdena Västerängen eller Forskärr.
 - o Trafikidkare på linjen är Invataksi Niemi och betalmedel Waltti-resekorten.
 - o Närmare information om pilotförsökslinjerna finns på Liftis webbplats.

Vintertidtabellerna, mera exakt information om rutterna och eventuella undantag finns på Liftis webbplats. (vaasa.fi)

(vaasa.fi)

Inflationen lugnar ner sig

Enligt de senaste siffrorna från Statistikcentralen saktar inflationen antligen ner. I juni var den årliga förändringen av konsumentpriserna 1,3 %, medan den i januari var 3,3 %. Detta är välkomna nyheter för många som har kämpat med stigande priser den senaste tiden.

Harmoniserat konsumentprisindex (HKPI)

Den årliga förändringen i det harmoniserade konsumentprisindexet (HKPI), som produceras för Europeiska centralbanken, var 0,5 % i juni, jämfört med 1,1 % i början av året. HKPI tar inte hänsyn till utvecklingen av priserna för ägande av bostäder, räntor eller hasardspel, vilket ger en något annorlunda bild av inflationen.

Räntors inverkan på inflationen Rantehöjningar har varit en

betydande faktor i inflationsbildningen. I juni steg bostadslåneräntorna med 30 % och konsumtionskrediterna med 16,5 % jämfört med förra året. Detta har också höjt priserna på underhållsavgifter för bostäder, som ökade med nästan 7 % under året. Rantehöjningar påverkar särskilt bolånetagare, vars månatliga utgifter har ökat avsevärt.

Livsmedelspriser

Livsmedelspriserna ligger nu ungefär på samma nivå som förra året. Detta är en lättnad för många hushåll som har behövt anpassa sig till högre levnadskostnader. Priserna på färsk grönsaker steg från maj till juni, särskilt med de nya potatisarna, vars pris steg med i genomsnitt 39 %. Å andra sidan sjönk priserna på färsk frukt med 3,6 %.

Tjänstepriser

Även om inflationen generellt sett verkar vara måttlig, fortsätter priserna på tjänster att stiga. Semesterperiodens början har höjt priserna inom tjänstesektorn. Pri-

serna på långväga bussresor steg med 7 % på en månad, utrikes flygresor med 8 % och färjeresor med 9 %. Även priserna på nöjesparksbiljetter steg i genomsnitt med 7 % och hyrorna för semesterstugor med 12 %.

Kommentarer

Det är glädjande att se att inflationen saktar ner, men vi måste vara försiktiga. Ränthöjningar påverkar många finländare, och stigande tjänstepriser kan fortfarande belasta hushållen, särskilt under semesterperioden. Det är också intressant att notera att introduktionen av starkare öl, cider och long drink i detaljhandeln inte syns nämnvärt i indexet. Detta beror på att helt nya produkter inte kan beräknas i prisutvecklingen och därför utelämnas från mätningen.

Trots att livsmedelspriserna har stabiliserats visar prisfluktuationerna på färiska produkter att marknadssituationen fortfarande är osäker. Det är viktigt för konsumenterna att hålla sig uppdaterade om prisutvecklingen och anpassa sig till förändrade marknadsförhållanden.

Slutligen

Den avtagande inflationen är ett steg i rätt riktning, men vi måste fortsätta att övervaka och anpassa oss. Ekonomins dynamik förändras ständigt, och det är viktigt att vara vaksam och förberedd på framtida förändringar. Samarbete och öppen diskussion om ekonomiska utmaningar är avgörande för att vi tillsammans ska kunna övervinna dessa utmanande tider.

**De, som vet litet
mera
är
De, som läser Wasa
Dagblad**

**Finlands populäraste
grillrestauranger –
Foodora listar restauranger och maträtter
Malmögatans Grill
trea**

Finländarna njuter av grillad mat särskilt när de bor i sina stugor på sommaren, men även i många populära grillrestauranger under sommarsäsongen lockar grillmakerna. Foodora har sammantallt en lista över Finlands populäraste grillrestauranger, och den här gången är det inte restaurangerna i huvudstadsregionen som står i topp.

Foodora har listat de mest populära grillrestaurangerna och rätterna.

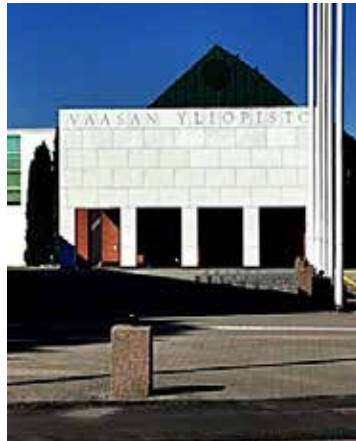
På sommaren rör sig turister och sommarstugor runt om i Finland, och även om många tycker om att laga mat utomhus är det fortfarande populärt att beställa mat under sommarmånaderna. Konsumenterna kanske vill ta en paus från matlagningen, eller så kan sommarens evenemang också locka grillälskare. I vilket fall som helst är grillrestaurangernas popularitet på topp, särskilt på sommaren.

Foodora har sammanställt en lista över Finlands populäraste grillrestauranger runt om i landet. Delikatesserna som dessa restauranger erbjuder är definitivt värda att smaka på, eftersom de också är Foodoras mest populära grillrestauranger på vintern. Dessutom skiljer sig Lahtis särskilt från listan, eftersom det finns så många som tre grillrestauranger i Lahtis.

Kino Grilli, Uleåborg
Itäharjun Grilli, Åbo
Malmögatans Grill, Vasa
Lounaispuiston grilli 21, Jyväskylä
Bästa burgaren, Joensuu
Jykän Grilli, Seinäjoki
Eepin Grilli, S:t Michel
Jonen Grilli, Lahtis

Burger Mafia Kivimaa, Lahtis
Burger Mafia Fly, Lahtis
Ohana Grille, Tammerfors
Grilli Veskari, Nyslott
City Burger, Borgå
(Foodora.fi)

Vasa universitet hedrar toppexperter vid doktorspromotionen i september 2024

Vasa universitet ordnar sin sjätte doktorspromotion den 19–21 september 2024. Ceremonin ger universitetet möjlighet att hedra och uppmärksamma viktiga vetenskapliga och samhällliga personer genom att utse dem till hedersdoktorer. Ett hedersdoktorat är den högsta utmärkelsen ett universitet kan ge, och i år kommer det att delas ut till tolv framstående personer.

Enligt rektor Minna Martikainen har utnämningarna betonat både vetenskapens och samhällets genomslag och betydelse, inte bara ur Vasa universitets synvinkel utan också ur hela Finlands perspektiv. Årets grupp av hedersdoktorer är exceptionellt bred och auktoritativ, med bland annat republikens president Alexander Stubb, jord- och skogsbruksminister Sari Essayah, investerarens styrelseordförande Jacob Wallenberg och industrikoncernen ABB:s verkställande direktör Björn Rosengren.

Välfrädsområdet ordnar framtidswebinarium

Österbottens framtid ur förenings-, organisations- och frivilligas perspektiv står i fokus när

välfrädsområdet bjuder in till ett framtidswebinarium den 29 augusti. Webbinariet, som hålls via Teams klockan 14-15.30, syftar till att ge en introduktion till ämnet inför höstens kommande workshoppar.

Under hösten 2024 kommer workshoppar att arrangeras på tre orter: Vörå kommun, Kristinestad och Vasa. Dessa workshoppar, som är ett samarbete mellan Österbottens Föreningar rf., Österbottens förbund, Aktion Österbotten, projektet Organisationernas sote-förändringstöd, Leader Yhyres rf. och Österbottens välfrädsområde, är öppna för alla organisationer, föreningar och frivilliga som är verksamma i regionen.

Resultaten från dessa workshoppar kommer att användas i Österbottens förbunds strategiarbete samt i utvecklingen av organisations- och frivilligverksamheten. Dessutom kommer de att spela en viktig roll i utvecklingen av Österbottens välfrädsområdes organisations- och partnerskapsarbete. För att skapa en trivsamt atmosfär och främja nätverkande serveras kaffe under workshopparna.

”Det här är en unik möjlighet för alla som är engagerade i föreningslivet och frivilligarbete i Österbotten att vara med och forma regionens framtid. Vi ser fram emot att höra olika perspektiv och idéer som kan bidra till ett ännu starkare och mer sammansvetsat samhälle,” säger en representant från Österbottens välfrädsområde.

Genom att delta i webinariet och workshopparna kan deltagarna aktivt bidra till att forma riktlinjerna för framtida utveckling och samarbete inom regionen. Alla intresserade uppmanas att delta och bidra med sina insikter och erfarenheter.

För mer information och för att anmäla sig till webinariet, besök Österbottens välfrädsområdes hemsida.

Studenter får billigare el

Många elbolag ger rabatter för studenter.

I Vasa Elektriskas elavtal för studenter är grundavgiften 50

% billigare än den normala grundavgiften.

Elavtal för studerande är klimatvänligt och har ett koldioxidtryck som är lika med noll. Elavtalet för studerande ger ett elpris som är det samma i 12 månader, samma pris fast priserna annars kanske måste höjas i vinter.

Arbetslösheten ökar i Österbotten

På NTM-centralens område i Österbotten ökar arbetslösheten betydligt, samtidigt som antalet lediga jobb minskar, framgår det av pressmeddelandet. I slutet av juni fanns det totalt 8 605 arbetslösa arbetssökande i landskapet, vilket är 857 fler än i fjol och 1 455 fler än i maj. Det relativa arbetslöshetstalet i Österbotten och Mellersta Österbotten är nu 7,5 procent, vilket är det näst lägsta i Fastlandsfinland, men det ökade med 1,2 procentenheter jämfört med maj. Arbetslösheten i hela landet är 10,9 procent, en ökning med 1,0 procentenheter under månaden.

Arbetslöshetstrender och regionala gränser

Ökningen av arbetslöshetsgraden är särskilt oroväckande i Vasaregionen, där antalet arbetslösa ökade med 545 personer. Det enda område där arbetslösheten minskade var kustområdet Suupohja, där antalet arbetslösa minskade med 43 personer. Sett till kommun var det relativa arbetslöshetstalet lägst i Larsmo (2,8 %), medan det var högst i Halsua (10,6 %). Det relativa arbetslöshetstalet var 8,9 procent i Vasa, 9,7 procent i Karleby och 10,0 procent i Jakobstad.

Ökning av arbetslösheten efter åldersgrupp och yrkesgrupp

Arbetslösheten ökade i alla åldersgrupper. I slutet av juni uppgick antalet arbetslösa arbetssökande under 25 år till 1 151, vilket är 140 fler än för ett år sedan och 290 fler än i maj. Arbetslösheten ökade också med 41 personer i åldersgruppen 25–29 år, totalt 874 personer. Antalet arbetslösa över 50 år uppgick till 2 860, dvs. 289 fler än vid samma tidpunkt i fjol. Den största ökningen skedde i åldersgruppen 40–44 år, där antalet arbetslösa ökade med 170

personer.

Sett till yrkesgrupp minskade arbetslösheten bara i grupperna chefer (-3) och soldater (-2). Den största ökningen skedde i gruppen som arbetar inom bygg, reparation och industri (+167).

Ökning av långtidsarbetslösheten

Antalet långtidsarbetslösa ökade betydligt. Antalet personer som varit arbetslösa utan avbrott i över ett år uppgick i slutet av juni till 2 189, vilket är 158 fler än i fjol. Antalet personer som varit arbetslösa utan avbrott i över två år ökade med 87 personer och uppgick nu till 1 133.

Färre lediga jobb

I juni anmäldes 842 nya lediga jobb till Arbets- och näringsbyrån i Österbotten, vilket är 1 095 färre än vid motsvarande tidpunkt i fjol i fjol. Antalet nya lediga jobb minskade inom alla yrkesgrupper, mest inom bygg-, reparations- och industrisektorn (-275).

I ljuset av statistiken är sysselsättningsläget i Österbotten och Mellersta Österbotten utmanande, och det krävs snabba åtgärder för att förbättra sysselsättningsgraden och skapa nya arbetsplatser.

**De, som vet litet
mera
är
De, som läser Wasa
Dagblad**

Vasas stränder uppfyllde kvalitetskraven

Vasa stads senaste badvattneprover togs 15.7.2024 på alla 13 allmänna badstränder: Åland, Sandö, Gustavsborg, Mansikka-saari, Strömsö, Storlax, Kronvik, Paratiisisaari, Viikinga, Merikaarro södra och norra stränder, Camping och Säivänkangas i Laihela.

Resultaten av proverna visade

att badvattnet vid alla de undersökta badplatserna överensstämde med kvalitetsnormerna. På provtagningsdagen påträffades en liten mängd blågröna alger på Hietasaari, men nästa dag kunde de blågröna algerna inte längre påvisas.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning (177/2008) är kvalitetskraven för badvatten vid enskilda tillsynsundersökningar följande:

Badvatten vid kusten

Enterokocker av tarmursprung: mindre än 200 cfu/100 ml

Escherichia coli: mindre än 500 cfu/100 ml

Cyanobakterier (blågröna alger) får inte påvisas organoleptiska i badvatten eller på stranden

Badplatser i sötvatten

Enterokocker av intestinalt ursprung: mindre än 400 cfu/100 ml

Escherichia coli: mindre än 1 000 cfu/100 ml

Cyanobakterier (blågröna alger) får inte påvisas organoleptiska i badvatten eller på stranden

Vattenkvaliteten på Vasa och Laihela stränder följs upp regelbundet under badsäsongen 15.6 - 31.8.2024. Nästa provtagningsdatum är 5.8.2024.

Mer information och aktuella resultat finns på Vasa stads webbplats. Vasa stad uppmanar simmare att vara uppmärksamma på eventuella varningar för blågröna alger och följa de anvisningar som ges för att säkerställa en säker simupplevelse. (Vaasa.fi)

Gästskribent Benjamin Pitkänen på Vasa huvudbibliotek

Dag och tid: Måndag 5 augusti kl. 17.00 – 18.00

Plats: Vasa Huvudbibliotek - Dramasalen

Djurrättsaktivisten Benjamin Pitkänen kommer till Vasa för att berätta om sin nya fackbok "Kära djur vi äter" (Into), som han har skrivit tillsammans med Pavel Tahkovoeri från Viral Vegans. Boken ges ut i augusti och Pitkänen kommer att vara på plats för

att dela med sig av sina synpunkter på skrivprocessen och bokens innehåll.

Pitkänen intervjuas av en journalist från studerandemediet Pomedio, som för diskussionen in på författarens tankar och bokens teman. Denna möjlighet erbjuder en unik möjlighet att fördjupa sig i djurrättsämnena och höra direkt från författaren vad som inspirerade dem att skriva detta verk.

Evenemanget ordnas i samarbete med Vasa stadsbibliotek, Finlands Veitförbund i Vasa och studerandemediet Pomedio. Evenemanget är gratis och alla som är intresserade av ämnet är varmt välkomna att lägga till evenemanget i sin kalender och delta i diskussionen.

President Stubb besöker Frankrike och de olympiska sommarspelen i Paris

Republikens president Alexander Stubb och hans maka Suzanne Innes-Stubb besöker Frankrike den 25–29 juli och följer med de olympiska sommarspelen i Paris den 26–29 juli.

Torsdagen den 25 juli deltar presidentparet i ett toppmöte om idrott och hållbar utveckling med Frankrikes president Emmanuel Macron som värd och en middag med Internationella olympiska kommitténs ordförande Thomas Bach som värd. Fredagens program inkluderar bland annat president Macrons mottagning i Élyséepalatset och den officiella öppningsceremonin för de olympiska spelen.

Under besöket uppmuntrar president Stubb och fru Innes-Stubb finländska idrottare i olika grenar och träffar Finlands olympiska lag i tävlingsbyn.

Google Translate kan nu 110 nya språk, inklusive samiska! Men inte Närpesdialekten!

Samiska språket och flera ryska minoritetsspråk ingår i utbyggnaden

Google Translates språkval har utökats avsevärt med 110 nya språk. Detta är den största expansionen i översättningsverktygets historia och innebär att det totala antalet språk nu uppgår till 260. Bland de nya språken finns flera minoritetsspråk, av vilka det viktigaste är tillägget av samiska språk. De samiska språken talas av cirka 40 000 personer i Norden och Ryssland, och de riskerar att försvinna. Med Google Translate kan samisktalande personer enkelt översätta text till andra språk och vice versa, vilket hjälper dem att kommunicera med en bredare publik och bevara sitt språk.

Andra nya språk är:

Minoritetsspråk i Ryssland: udmurtiska, komiska, mariska, karelska, mordvinska språk (mordovia-ersa och mordovia-moksha), tjuvasj och basjkir, tatariska, avariska, jakutiska, burjatiska etc.

Andra språk: hausa, yoruba, igbo, amhariska, oromo, somaliska, zululu, xhosa, shona, walesiska, gaeliska (iriska och skotska), korsikanska, hawaiiiska, tahiti, maori, etc.

Det är dock viktigt att notera att Närpesdialekten för närvarande inte finns med i Google Translates språklista. Förhoppningsvis kommer den att läggas till i framtiden så att människor som talar Närpesdialekten kan dra nytta av detta kraftfulla översättningsverktyg.

Vad innebär detta för dig?

Om du talar ett av de 110 nya språken kan du nu använda Google Översätt för att översätta text till de andra 260 språken. Detta kan vara användbart i många olika situationer, till exempel:

Resor: Du kan översätta ga-

tuskyltar, menyer och annan text i ett främmande land.

Arbete: Du kan översätta dokument, e-post och annat material mellan olika språk.

Håll kontakten med släkt och vänner: Du kan översätta konversationer och meddelanden mellan olika språk.

Fler förbättringar är på gång. Förutom att lägga till nya språk har Google också förbättrat noggrannheten i översättningar av befintliga språkpar. Företaget använder nya maskininlärningsmodeller och tekniker för att förbättra översättningskvaliteten och har uppnått betydande förbättringar i många språkpar.

Google Translate är ett kraftfullt verktyg som kan hjälpa människor att kommunicera mellan olika språk. Att utöka med 110 nya språk och förbättra noggrannheten i befintliga språkpar kommer att göra tjänsten ännu mer användbar och effektiv.

Målet är att Google translate ska kunna 1 000 språk av alla språk som talas i vår värld.

Låt oss testa detta: här är samma artikel på samiska:

Google Translate máhtta dál 110 ođđa giela, earret eará sámegiella! Muhto ii Närpes-suopman!

Sámegiella ja mánga ruošša veahádatgiela leat mielde viiddideamis

Google Translate giellaválljen lea mealgat viiddiduvvon 110 ođđa gielain. Dát lea stuorámus viiddideapmi jorgalanreaiddu historjjás ja mielddisbuktá ahte oppalaš gielat dál leat 260. Ođđa gielaidda gaskkas leat mánga unnitlogugiela, main dehálemos lea sámegielaidda lasiheapmi. Sámegielaidda hálet sullii 40 000 olbmo Davviriikkain ja Ruoššas, ja dat leat vára vuolde jávkat. Google Translate bokte sáhttet sámegielaidda álkit jorgalit teavstta eará gielaidda ja nuppádassii, ja dat veahkeha sin gulahallat stuorát gehččiiguin ja seail-

luhit iežaset giela.

Eará ođđa gielat leat:

Unnitlohkogielaidda Ruoššas: udmurta, komi, mari, kárlalaš, mordovalaš gielaidda (mordovia-ersa ja mordovia-moksha), čuvagiella ja baškirgiella, tatargiella, avaragiella, jakut, burjatgiella jna. Eará gielat: hausa-, yoruba-, igbo-, amhari-, oro-, somali-, zululu-, xhosa-, shona-, wallisagiella, gálgiella (irlándalaš ja skohttalaš), korsikalaš, hawaiaigiella, tahitaliaš, maorigiella jna. Muhto lea dehálaš fuomášuhtit, ahte närpes-suopman ii leat dán áigge mielde Google Translate giellalisttus. Sávvamis dat lasihuvvo boahhtevuođas vai olbmot geat hálet närpesgiela sáhttet ávkástallat dán fámoláš jorgalanreaiddu.

Maid dát mearkkaša dutnje? Jus hálat ovttá dain 110 ođđa gielain, de sáhtát dál geavahit Google Translate jorgalit teavstta daid eará 260 gillii. Dát sáhtta leat ávkin mángga sierra dilis, ovdamearkka dihte:

Mátkkošteapmi: Sáhtát jorgalit geaidnogalbbaidda, biebmolisttuid ja eará teavsttaid vieris riikkas. Bargu: Sáhtát jorgalit dokumenttaid, e-poasttaid ja eará materiálaidda iešguđet gielaidda gaskkas.

Doala oktavuoda bearrašiiguin ja skihpáriiguin: Sáhtát jorgalit ságastallamiid ja dieđuid iešguđet gielaidda gaskkas. Eanet buorideamit leat jođus Ođđa gielaidda lasiheami lassin Google lea maiddá buoridan dálá giellapáraid jorgalusaid dárkilisvuoda. Fitnodat geavaha ođđa mášiidnaohppanmáliid ja tehnikaid buoridit jorgaleami kvalitehta ja lea olahan mearkkašahti buoridemiid mángga giellapárras.

Google Translate lea fámoláš reaiddu mii sáhtta veahkehit olbmuid gulahallat iešguđet gielaidda gaskkas. Go viiddidit 110 ođđa gielain ja buoridit dálá giellapáraid dárkilisvuoda, de šaddá bálvalus ain eambo ávkkálaš ja effektiivva.

Mihttomearri lea ahte Google translate máhtta 1000 giela buot gielain mat hállojuvvojit min máilmmis.

VECKANS CITAT

Ska läkare rädda den offentliga primärvården?

Päivi Korhonen

Finlands Läkartidning

20.6.2024

– Det pratas mindre om vårdens kvalitet än om tillgången till vård, även om vi använder Institutet för hälsa och välfärds kvalitetsregister. Enligt Hjärtregistret har endast 20 % av patienterna med hjärtinfarkt LDL-kolesterol inom behandlingsmålet (7). Detta är ett uttryck för hela servicesystemet: vård som inlets inom den specialiserade sjukvården genomförs inte på ett ändamålsenligt sätt.

Patienten behöver tid för att anpassa sig till sjukdomen och förbinda sig till behandling. De ska kunna lita på att läkaren är kompetent och har deras bästa för ögonen.

En bra läkare ger en förklaring av patientens problem som är vettig och acceptabel i patientens liv. Att möta patienten ansikte mot ansikte väcker en känsla av ansvar; Då får läkaren tillräckligt med information och kan göra sitt bästa.

I Kanada var patientens risk att bli inlagd på akutmottagningen efter ett distansbesök med en husläkare 66 % lägre jämfört med ett tillfälligt telemedicinskt besök (8).

Om servicesystemet inte fungerar för dem som behöver det mest, då är det fel på systemet. Läkarna måste rädda primärvården och låta patienterna komma till allmänläkarmottagningen. Egenläkarsystemet är den enklaste, ärligaste, mest högkvalitativa och mest kostnadseffektiva metoden inom primärvården.”

EVENTEMANG

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24

Korsholmmusicfestival.fi

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Avslutningskonsert 2024

Vasa stadshus

Datum: 31.07.2024 Tid: 19.00

Martin Fröst, klarinett

Mellersta Österbottens Kammarorkester

Malin Broman, orkesterledning

Johann Sebastian Bach (1685–1750):

Brandenburgkonsert nr 3 i G-dur, BWV 1048 (1718)

Ilkka Hammo (1983–):

Fall Foliage for String Orchestra (2012)

Aaron Copland (1900–1990):

Concerto for Clarinet and String Orchestra (1947–1948)

Grace Williams (1906–1977):

Sea Sketches (1944)

Antonín Dvořák (1841–1904):

Serenad för stråkorkester i E-dur, Op. 22 (1875)

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024

<https://vaasafestival.fi/>

PÖRTOM KYRKA

Musik i Augustikvällen

Torsdag 15.8.24 kl 20

Barnabas Mebrahtu från Eritrea, sång

Mirella Rantamäki, sång

Torsdag 22.8.24 kl 20

Fredrik Teir, sång

Pörtomkören

Arr: Närpes Församlings Musikverksamhet

TOVE TEUVALLA-OOPERA

Teuvan kirkko

3.8.24 - 11.8.2024

3.8. klo 18

4.8. klo 15

8.8. klo 19

9.8. klo 19

10.8. klo 15

11.8. klo 15

<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

VAASAN MARSSI

9.-11.8.2024

Vaasan Kävelyklubi ry/rf

www.vaasanmarssi.fi

WASA FUTURE -FESTIVAL

5-10.8.2024

Wasa Future Festival 2024 järjestetään 5.–10. elokuuta. Tapahtuma kokoaa osaavia ja motivoituneita henkilöitä elinkeinoelämästä, yliopistoista, alueellisista päätöksentekooelimistä ja ministerikunnasta keskittymään ongelmien ratkaisemiseen Vaasassa ja eri puolilla Suomea. Festivaalin teemat vaihtelevat teollisista innovaatioista kulttuurisiin näkökohtiin tarjoten alustan yhteistyölle ja ongelmien ratkaisulle.

Tilaisuutta voi seurata Wasa Future Festivalin YouTube-kanavalla.

Wasan innovaatiokeskus Gerbyntie 18

65230 Vaasa

<https://wasafuturefestival.fi/>

TAITEIDEN YÖ

Odotettua kansanjuhlaa Taiteiden yötä vietetään Vaasassa 15.8.2024 karnevaalien hengessä.

IX Jorma Panula internationella kapellmästartävling

3.-7.9.24

panulacompetition.fi

VAASA LITTFEST

tila - tillstånd

13.-17.11.2024

vaasa.fi/littfest

RUSK

19-23.11.24

Kamarimusiikkia Pietarsaarella Kaipuun kauneus

Kansainvälistä luovuutta vuoden pimeimpään aikaan

ruskfestival.fi

TIKANOJA:

UUDEN TAIDETA-PAHTUMA VAASASSA

Eero Järnefeltin näyttely avautuu 23.11.2024

MEDIESPRÅK 2025: seminarium XX

Vasa 22-23 januari 2025.

Mediespråk 2025 arrangeras av Svensk presstjänst och Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi i samarbete med Svenska Yle, Hufvudstadsbladet Ab, HSS Media, ÅU Media, Svenska folkskolans vänner, Stiftelsen för Åbo Akademi, Svenska kulturfonden, Harry Schaumans stiftelse och Konstsamfundet.

Mediespråks språkvårdare är Jennie Storgård, Minna Levälahti och Leni Sundman på Svensk presstjänst (SPT).

I januari 2024 ordnades det välbesökta seminariet på Hanaholmen i Helsingfors.

<https://www.mediesprak.fi/seminariet/>

KOKKOLAN SYYSKAMARI

21.-24.8.2024

<https://www.kokkolansyyskamari.com/>

KARLEBY VINTERACCORDEON

Karleby vinteraccordeo

8.-15.2.2025

<https://talviharmonikka.com/>

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Copernicus: Juni 2024 är ännu en månad av brutna rekord

Juni 2024 fortsatte en oroande trend, enligt uppgifter från EU:s Copernicus Climate Change Service (C3S). Det var den varmaste juni som någonsin uppmätts globalt och överträffade det tidigare rekordet från 2023. Detta är betydelsefullt, inte bara för den rubrikskapande titeln ”hetaste månaden”, utan för att det är den 12:e månaden i rad där den globala temperaturen har varit minst 1,5 °C högre än förindustriella nivåer (1850-1900).

En lång, het sommar

Medan en enda månad av rekordvärme kan bero på naturliga variationer, är en rad på 12 månader extremt oroande. Den belyser den obevkliga ökningen av den globala temperaturen till följd av utsläpp av växthusgaser. Detta är inte helt utan motstycke - en liknande period inträffade 2015/2016 - men det är en skarp påminnelse om hur brådskande det är att vidta klimatåtgärder.

Inte bara en global fråga

Nyheterna är inte bara globala. Europa fick också sin beskärda del av värme, och juni 2024 var den näst varmaste juni som någonsin registrerats. Denna värme, i kombination med andra extrema väderhändelser som vi har sett i år, understryker de mycket verkliga effekterna av klimatförändringarna som känns runt om i världen.

Blickar framåt

De rekordhöga temperaturena i juni är ett oroväckande tecken. Den höga medeltemperaturen för det senaste året (juli 2023 - juni 2024) är den högsta som uppmätts. Denna trend kommer sannolikt att fortsätta om vi inte vidtar betydande åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser.

Kommentarer

Dessa data från Copernicus är en skarp påminnelse om att klimatförändringarna inte är ett framtida hot, utan att de sker nu. Den fortsatta ökningen av den

globala temperaturen kommer att få långtgående konsekvenser, och vi måste agera beslutsamt för att mildra dem. (Källa: C3S)

21 juli 2024 - Den varmaste dagen i historien

Jorden har nått en milstolpe utan motstycke i sin klimathistoria. Enligt Copernicus Climate Change Service (C3S) har den 21 juli 2024 satt ett nytt rekord för den högsta dagliga globala medeltemperaturen som någonsin registrerats, med en topp på 17,09 °C. Detta överträffar med knapp marginal det tidigare rekordet på 17,08 °C, som sattes den 6 juli 2023.

Preliminära data som släpptes av C3S den 23 juli bekräftar att söndagen den 21 juli var den varmaste dagen sedan åtminstone 1940 med en marginal på bara 0,01 °C. Även om ökningen kan tyckas minimal, belyser den en betydande trend när den ses i samband med klimatrekord. Skillnaden mellan temperaturena under de senaste 13 månaderna och tidigare år är slående, vilket illustrerar en snabb upptrappning av den globala uppvärmningen.

Datan, som är tillgänglig via Climate Pulse - C3S applikationen som tillhandahåller historiska temperaturdata i realtid från ERA5-reanalysdatasetet - avslöjar ett oroväckande mönster. ERA5-datasetet har dokumenterat att det sedan juli 2023 har varit 57 dagar då den dagliga globala medeltemperaturen har överträffat det tidigare rekordet på 16,8 °C, som sattes den 13 augusti 2016. Dessa rekorddagar observerades främst i juli och augusti 2023 samt under juni och juli 2024.

C3S-chefen Carlo Buontempo betonade allvaret i denna trend: ”Den 21 juli noterade C3S ett nytt rekord för den dagliga globala medeltemperaturen. Det som

verkligen är häpnadsväckande är hur stor skillnaden är mellan de senaste 13 månadernas temperatur och de tidigare temperaturrekorden. Vi befinner oss nu på verkligt utforskad mar.

I takt med att temperaturena fortsätter att stiga kommer extrema väderhändelser sannolikt att bli vanligare och mer intensiva, vilket innebär betydande utmaningar för ekosystemen, människors hälsa och den globala infrastrukturen. Det nya rekordet som sattes den 21 juli 2024 fungerar som en viktig påminnelse om det akuta behovet av att mildra klimatförändringarna och anpassa sig till dess oundvikliga effekter.

The heat will kill you first: En dyster varning rörande klimatförändringen

I sommar, när temperaturerna stiger och värmeböljor griper tag i regioner runt om i världen, får Jeff Goodells bok ”The Heat Will Kill You First: Liv och död på en svedd planet” en skrämmande aktualitet. Goodell, en erfaren miljöjournalist, redogör noggrant för farorna med stigande globala temperaturer, särskilt de förödande effekterna på människors hälsa.

Hans budskap är tydligt: värme är det ofta förbisedda ”förstahot” mot klimatförändringar, en tyst mördare som stör ekosystem, anstränger infrastruktur och sätter miljoner människor i fara. Medan skogsbränder och översvämningar tar rubriker, hävdar Goodell att värmen tar en dödligare avgift, stör vitala kroppsfunktioner och leder till värmeslag, organsvikt och till och med död.

Boken är inte bara en vetenskaplig avhandling; det är en

väckarklocka. Goodell väver samman personliga berättelser om dem som redan drabbats av extrem värme - från jordbruksarbetare i Kalifornien till invånare i Indien - med tydliga förklaringar av vetenskapen bakom klimatförändringar. Denna blandning gör situationens allvar alltför verklig.

I sommar, med rekordhöga temperaturer som förutspås, är Goodells varningar tyvärr ytterligare befogade. Tusentals kommer troligen att duka under för värmerelaterade sjukdomar, ett dystert bevis på den mänskliga kostnaden för bristande åtgärder mot klimatförändringar.

”Heattan dödar först” är inte bara en bok; det är en uppmaning till handling. Goodell drar sig inte för att skissera lösningar, och betonar behovet av en snabb övergång till förnybara energikällor och förbättrad stadsplanering för att mildra effekterna av värmeböljor.

Här är ett kort citat från prologen till Jeff Goodells bok:

”När den kommer är den osynlig. Den kommer inte att böja trädgrenar eller föna håret i ansiktet så knuten har kommit. Landet kontrollerar inte. Det bara omger dig och påverkar dig på sätt som du inte kan förutse eller kontrollera. Du svettas. Ditt hjärta bultar. Du är törstig. Din syn blir suddig. Solen känns som om en gevärspipa är riktad mot dig. Växterna verkar gråta. Fåglar försvinner från himlen och tar sin tillflykt till djup skugga. Bilar är orörda. Färgerna bleknar. Luften luktar bränt. Du kan föreställa dig elden redan innan du ser den.”

När vi möter en ny brännande sommar, låt Goodells bok tjäna som en motivation. Genom att förstå varmehotet och vidta beslutsamma åtgärder kan vi fortfarande bygga en mer motståndskraftig framtid. Men tiden att agera är nu, innan värmen verkligen blir vår generations tysta mördare.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Stora städer mycket hetare än omgivande landsbygd – En växande fara med klimatförändringarna

Städer, särskilt stora sådana, blir allt varmare än sina omgivande landsbygdsområden. Detta fenomen, känt som "urban heat island effect" eller "stadens värmeö", innebär att temperaturen i urbana miljöer kan vara betydligt högre än på landsbygden.

Konsekvenserna är allvarliga och kan påverka människors hälsa negativt, bland annat genom att öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar, luftvägsproblem och värmeslag. Med klimatförändringarna som hotar vår planet blir problemet med städernas värmeö alltmer akut.

Anledningen till värmeön är den artificiella infrastrukturen och de mänskliga aktiviteter som präglar städer. Jämfört med landsbygden, som ofta täcks av gräs, grödor, buskar eller skog, har urbana områden en betydligt större andel

asfalterade ytor. Vegetation hjälper till att kyla ner luften, medan asfalt och betong däremot absorberar värme, vilket leder till temperaturökningar. Dessutom bidrar byggnader och smala gator till att fånga värme genom att begränsa luftflödet. Även mänskliga aktiviteter, som uppvärmning av byggnader och bilkörning, ger upphov till ytterligare värme i stadsmiljön.

Sammantaget leder alla dessa faktorer till en urban värmeö-effekt, som är som mest påtaglig under natten. Då kan temperaturen i städer vara upp till 10°C högre än på landsbygden. Detta beror på att värmen som lagrats i byggnader och vägar under dagen avges under natten.

Effekten är särskilt tydlig i större städer. Exempelvis registreras regelbundet temperaturer i centrala London och Paris som är cirka 4°C högre än i omgivande landsbygd på natten. Både dessa städer, liksom många andra runt om i Europa och värl-

den, upplever värmepåfrestningar som leder till folkhälsoproblem.

För att hantera detta växande problem arbetar stadsplanerare och lokala myndigheter med att utveckla strategier för att minska värmepåfrestningen i städer. Lösningarna kan innefatta att öka andelen så kallad grönblå infrastruktur. Exempel på detta är ökad vegetations-täckning, till exempel genom gröna tak, och mer vattenytor. För att kunna genomföra dessa förändringar behöver man dock först skaffa sig en detaljerad bild över hur temperaturen varierar inom de urbana miljöer som man ansvarar för.

Att hantera städernas värmeö är en viktig del av arbetet för att göra städer mer hållbara och hälsosamma att leva i, särskilt med tanke på de framtida klimatförändringarna. Genom att minska värmepåfrestningen kan vi skapa en bättre livskvalitet för invånarna och samtidigt bidra till en mer hållbar framtid. (KÄLLA: C3S)

ASTRONOMI

Blicka uppåt! Perseidernas meteorsvärm lyser upp juli- och augustinätterna

Alla stjärnskådare, gläd er! Den årliga Perseidernas meteorsvärm pågår nu och bjuder på ett himmelskt fyrverkeri från mitten av juli till slutet av augusti. Även om du kan fånga en glimt av en enstaka meteor tidigare i månaden drar den riktiga showen igång den här veckan och kulminerar i mitten av augusti.

I år förväntas Perseiderna nå sin topp natten mot den 13 augusti. Under idealiska förhållanden, med en mörk himmel fri från ljusförore-

ningar, kan observatörer förvänta sig att se upp till 90 meteoror i timmen strila över himlavalvet.

Vad är Perseiderna? Perseidernas meteorsvärm uppstår när jorden passerar genom det dammiga debrisfället som lämnats kvar av kometen Swift-Tuttle. När dessa små stenar och ispartiklar kolliderar med vår atmosfär vid höga hastigheter brinner de upp och skapar de ljusstarka strimmor vi kallar meteoror eller stjärnfall.

Perseiderna är kända för sina snabba och ljusa meteoror, som ofta lämnar efter sig ljussvansar. De producerar också generellt sett fler meteoror per tim-

me jämfört med andra meteorsvärmar.

Hur man ser Perseiderna För att maximera dina chanser att få en skymt av Perseidernas meteorsvärm, följ dessa tips:

Leta upp en mörk plats långt bort från ljusföroreningar. Ljusföroreningar kan avsevärt minska antalet meteoror du ser.

Ge dig ut efter midnatt, eftersom det är då radian- ten, det område på himlen där meteorerna verkar komma ifrån, befinner sig som högst på himlen.

Ha tålamod! Låt dina ögon vänja sig vid mörkret i minst 30 minuter.

Ta med en filt eller campingstol för att göra det be-

kvämt. Du kommer att titta uppåt under en längre tid.

Låt inte månen förstöra showen

I år får stjärnskådare en bonus! Perseidernas topp sammanfaller med en första kvartmåne, vilket betyder att månens ljus är minimalt och inte kommer att störa meteorskottet.

Så saml dina vänner och familj, packa en picknickfilt och åk till en mörk plats. Med lite tålamod och en klar himmel kan du få bevittna en hisnande uppvisning av himmelska fyrverkerier courtesy av Perseidernas meteorsvärm.

Tandinflammation orsakar stroke hos unga, enligt en finländsk studie

Skyddar mot blodpropp i hjärnan

En ny finsk studie har kopplat parodontit, en allvarlig form av tandköttssjukdom, till en ökad risk för stroke hos unga vuxna. Forskningen, som publiceras i tidskriften »Journal of dental research«, fann man att personer i åldern 18 till 49 år med parodontit var betydligt mer benägna att drabbas av kryptogen ischemisk stroke (CIS), en typ av stroke med okänd orsak. Studien fann också ett samband mellan nyligen genomförda invasiva tandingrepp och en ökad risk för stroke, särskilt hos personer med ett hjärtfel som kallas patenterad foramen ovale (PFO). Forskaren tror att inflammationen som orsakas av parodontit kan spela en roll i utvecklingen av blodproppar, vilket kan leda till stroke. Dessutom kan tandingrepp introducera bakterier i blodomloppet, vilket potentiellt ökar risken för stroke hos mottagliga individer. I studien betonas vikten av god munhälsa, särskilt för unga. Regelbundna tandkontroller och korrekt munhygien kan hjälpa till att förebygga parodontit och dess associerade hälsorisker.

Den nya alzheimermedicinen kommer till Finland nästa år?

Alzheimers sjukdom är en förödande sjukdom som gradvis tar bort minnet och tankeförmågan. Även om det ännu inte finns något perfekt botemedel finns det ljus i slutet av tunneln vid horisonten. Den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA har godkänt ett nytt alzheimerläkemedel, Lecanemab, för tidig behandling av sjukdomen.

Lecanemab är ett så kallat sjukdomsmodifierande läkemedel som tar bort plack från hjärnan, så kallad beta-amyloid. Dessa plack har kopplats till utvecklingen av Alzheimers sjukdom. Även om läkemedlet ännu inte har visat sig förlänga livet på patienter eller bota sjukdomen, har det visat lovande resultat genom att bromsa sjukdomsförloppet.

Lecanemab har i kliniska

prövningar visat sig signifikant minska amyloida plack i hjärnan. Detta är ett viktigt steg framåt, eftersom tidigare studier har antytt att amyloida plack är en nyckelfaktor i patologi vid Alzheimers sjukdom. Även om Lecanemab är ett lovande läkemedel är det viktigt att komma ihåg att det ännu inte är allmänt tillgängligt. Läkemedlets säkerhet och effekt behöver fortfarande undersökas mer ingående. Dessutom kan priset vara högt till en början, vilket kan begränsa dess tillgänglighet.

I Finland förväntas Lecanemab komma nästa år om det godkänns av den finska läkemedelsmyndigheten Fimea, men introduktionen av läkemedlet kommer att kräva noggrann utvärdering och ett tydligt urval av patienter.

Det är viktigt att betona att forskningen kring Alzheimers sjukdom pågår och att nya behandlingar utvecklas hela tiden. Lecanemab är ett av

de lovande alternativen, men det är ännu inte lösningen på alla problem för personer med Alzheimers sjukdom. Mer forskning och utveckling behövs för att besegra Alzheimers en gång för alla.

Det finns dock anledning att hoppas att det i framtiden kommer att finnas möjlighet till effektivare behandlingar och till och med förebyggande av sjukdomen.

Obs:

Denna artikel är skriven på ett icke-tekniskt sätt och ersätter inte informationen från läkaren. Personer med Alzheimers sjukdom bör diskutera sina behandlingar med sin egen läkare.

Linda Tigerstedt talade om ulcerös colit

En av sommarens sommarpratörer i Radio Vega är Linda Tigerstedt som för något år sedan insjuknade i ulcerös colit, en tarmsjukdom som kom att förändra hennes liv.

Hon berättar ingående om hur det är att sitta på wc flera timmar per dag och hur man då gärna reserverar någon bra bok att läsa.

Varje år diagnostiseras omkring 3000 finländare med en tarmsjukdom. En av dem som insjuknat är Linda Tigerstedt. Som utbildad näringsrådgivare kan hon använda sig av sina egna erfarenheter i arbetet. Hon lyfter upp att vi åter för mycket processad mat, för mycket fet mat, för mycket rött kött, för mycket salt men också för mycket socker. Vi äter helt enkelt för mycket, men det vi får i oss är näringsfattigt. Vi behöver tillräckligt med protein, goda fetter, grönsaker och fibrer för att orka och må bra. Dessutom sitter vi för mycket stilla, säger Linda Tigerstedt.

<https://arenan.yle.fi/poddar/1-71085965>

Jordprodukter, kompostjord och legionella-bakterier: varningar och tips

Hemträdgårdsmästare, var försiktiga!

Hantering av jord- och kompostprodukter kan utgöra en hälsorisk eftersom de kan innehålla legionellabakterier. Detta är inget nytt problem – under 2023 identifierades jord som smittkälla i fem fall av legionellos, av totalt 54 fall. Detta väcker frågan: Vad bör vi veta om legionellabakterier, deras historia och behandling?

Legionellabakterier har fått sitt namn efter ett amerikanskt legionärsmöte som hölls 1976. Många deltagare insjuknade i lunginflammation. Efter epidemin hittades bakterier av släktet Legionella i hotellets vattensystem. Legionellabakterier är vanliga i naturliga vatten och jordar och kan orsaka allvarlig sjukdom hos människor, särskilt i vattensystem som duschar, bubbelpooler och kylsystem.

Legionellabakterier sprids via luftvägarna via en inhalerad aerosol. De kan orsaka allvarlig lunginflammation, särskilt hos äldre personer och personer med försvagat immunförsvar. Symtom på lunginflammation kan vara feber, hosta, andfåddhet och bröstsmärtor. Vid misstanke om legionellainducerad lunginflammation är det viktigt att omedelbart söka läkarvård.

Lunginflammation orsakad av legionella behandlas vanligtvis med antibiotika som azitromycin eller levofloxacin. Behandlingens effekt påverkas av patientens allmäntillstånd och eventuella andra sjukdomar. Dessutom är det viktigt att minimera exponeringen för legionellabakterier genom förebyggande åtgärder.

Vid hantering av jord och kompostprodukter bör särskild försiktighet iakttas. Undvik att blåsa upp dem i luften, skydda sår på händerna och använd skyddshandskar. Tvätta händerna noggrant efter hantering och förvara jordpåsar borta från solljus. Efterlevnad av förebyggande åtgärder är nyckeln till att minimera riskerna med legionellabakterier.

Här är de anvisningar som Institutet för

hälsa och välfärd publicerade i våras:

Undvik att blåsa in jord och kompost i luften du andas.

Skydda sår på händer och trasig hud.

Använd skyddshandskar och tvätta händerna noggrant i slutet.

Öppna jordpåsen med öppningen vänd bort från ansiktet.

Fukta kompost eller kompost med lågt vattentryck, till exempel en vattenkanna, om det behövs.

Tvätta från jord- eller kompostmaterialredskap med lågt vattentryck.

Förvara jordpåsar borta från solen, eftersom innetemperaturen på påsen som förvaras i solen är mellan 20°C och 40°C, vilket är idealiskt för legionellabakterier att föröka sig.

Om dammet inte kan minskas på annat sätt, skyddar FFP-2 och FFP-3 nivåskydd mot exponering. Kom ihåg att placera skyddet tätt på ansiktet.

(Källa: bland annat thl.fi)

MUSIK

Indica i Brändö kyrka i går kväll

Indica är ett finländskt rockband som bildades 2001. Bandets musik kombinerar rock och pop och är även influerad av klassisk musik. Indica blev känt för allmänheten, särskilt under ledning av singer-songwritern Jonsu (Johanna Salomaa). Bandets låtar är ofta melodiska och har ett starkt atmosfäriskt och visuellt element. Indicas mest kända låtar är "Eternal River", "Behind the Mountains" och "Worst Today". Bandet har gett ut flera album på både finska och engelska, och det har också fått mycket uppmärksamhet internationellt. Indica har medverkat i olika musikevenemang och festivaler och samarbetat med bland annat bandet Nightwish. Bandet har fått en bred fanskara både hemma och utomlands.

Gårdagens konsert var en del av programmet för **Korsholm Music Festival..**

RYSSLANDS ANFALLSKRIG MOT UKRAINA

Foreign Funds Have Started to Work Noticeably and Effectively in Defense Production, and This Is a Great Achievement for Us – President’s Address

I wish you health, fellow Ukrainians!

Today was an eventful day.

A report from Minister of Internal Affairs of Ukraine Ihor Klymenko regarding the detention of the suspect in the murder of Iryna Farion. I have asked the minister to present all the necessary information to the public and journalists. Of course,

procedural actions are still ongoing, and all the circumstances of this case are being clarified. There should be more public information tomorrow.

Secondly, I had a very detailed and long conversation with Minister for Strategic Industries Oleksandr Kamyshin. We analyzed the work of the ministry and the relevant enterprises in our defense sector—what has been achieved and what

is planned. There are good results. Many different aspects were discussed, including our armored vehicles, drones, and artillery. I am grateful to everyone working at our defense enterprises, in our defense industry. It is evident that the sector is becoming entirely different—stronger and more efficient. It is crucial that foreign funds have finally started to work noticeably and effectively in defense production, which is a significant achievement for us. Not only the state budget funds but also partner investments in defense production in Ukraine. Today, we have also decided on the updated tasks for Ukroboronprom and our missile specialists. In many areas, we now have not just potential or some specific results but also supplies to meet the needs of the Defense and Security Forces – growing supplies. Additionally, we are preparing steps to increase the quantity and quality of our long-range drones. Ukraine will always be able to defend its interests.

Today, I also held a meeting with those responsible for state-owned enterprises. Those that were once unprofitable or not always controlled by our state. Now they work exactly as they should. And they give money to the state bud-

get. These are tens of billions of hryvnias that strengthen Ukraine.

And one more thing.

Today, I had a meeting with the Secretary of the National Security and Defense Council about the decisions made by the NSDC and the Staff and the planning of new ones.

Thank you to everyone who is enhancing Ukraine’s capabilities – capabilities of our state, our industries, and our people. Thank you to everyone fighting for our independence.

Glory to Ukraine!

License: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

RYSSLAND

Dmitrij Medvedev gratulerar EU:s nya ledare

Ryskt diplomatiskt språk när det är som bäst:

”Jag önskar de nyutnämnda EU-ledarna lycka till. Med andra ord – diplomatiskt översatt – de största misslyckandena och fruktansvärda problemen i utövatet av deras höga makt! Vi kommer att hjälpa dig med detta på alla sätt vi kan!”

20 vardagliga förkortningar du behöver känna till (och kanske några du knappast behöver)

Förkortningar finns överallt nuförtiden. Från sms-akronymer till teknisk jargong, de praktiska kombinationerna på 3 bokstäver (och ibland längre) kan vara förvirrande om du inte är insatt. Men frukta inte, andra förkortningsäventyrare! Den här artikeln kommer att utrusta dig med kunskapen att dechiffrera 20 av de vanligaste förkortningarna du kommer att stöta på i vardagen.

LOL: Laughing Out Loud, Lots of Laugh, ljudligt skarr, mycket skratt(-Den här kan redan vara en klassiker för många!)
BRB: Be Right Back (Perfekt för en snabb toalettpaus under en pratstund)
OMG: Oh My God, »Herre Gud!«(Uttrycker förvåning eller starka känslor)
IMHO: In my humble opinion, I min ödmjuka åsikt (Ett sätt att inleda din åsikt

artigt)

**** ASAP:**** Så snart som möjligt (Tänder en eld under någon... snyggt)

FYI: For Your Information, För din information (En heads-up för någon)

ETA: Estimated time of arrival, Beräknad ankomsttid (Låter dig veta när du kan förvänta dig någon)

OSA: Vänligen svara (formell begäran om svar på en inbjudan)

PDF: Portable Document Format (Ett vanligt filformat för dokument)

JPG: Joint Photographic Experts Group (Ett populärt bildfilformat)

GIF: Graphics Interchange Format (Ett annat bildformat, känt för animationer)

TIFF: Tagged Image File Format (används för bilder av hög kvalitet)

WWW: World Wide Web (Grunden till det internet vi känner till)

HTTP: Hypertext Transfer Protocol (Språket som webbsidor använder för att

prata)

GPS: Global Positioning System (Hjälper dig att navigera i världen)

Bankomat: Uttagsautomat (din vänliga lokala bankomat)

DIY: Gör det själv (för de händiga människorna där ute)

VIP: Mycket viktig person (Någon som får specialbehandling)

TBA: Kommer att meddelas (Håll ögonen öppna för mer information)

TBD: Att vara bestämd (Vi håller fortfarande på att ta reda på saker)

Det här är bara ett smakprov på förkortningsvärlden, men med dessa 20 under bältet är du på god väg att dechiffrera det vardagliga språket, från avslappnade texter till tekniska dokument. Så nästa gång du ser en förkortning som får dig att klika dig i huvudet, kom ihåg den här listan och fortsätt att utforska den un-

derbara världen av stenografisk kommunikation!

Wasa Dagblad

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs.
 Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Wasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

Vad är det här för ett hus?

Förra veckans hus:
Sundoms nya S-Market

PhotoScetch

VÄGKYRKA

Kauhajoki kyrka: en ledstjärna för tro och gemenskap

I det pittoreska landskapet vid floden reser sig den majestätiska Kauhajoki kyrka, som är ett bevis på stadens rika historia och bestående tro. Med sitt skyhöga torn och sin storslagna arkitektur har kyrkan fungerat som en ledstjärna för andlig vägledning och samhällssammansamling i mer än sex århundraden.

Kyrkans rötter går tillbaka till 1500-talet och det första kapellet byggdes 1584. Under årens lopp har kyrkan genomgått flera förändringar, som var och en återspeglar tidens skiftande arkitektoniska stilar. Den nuvarande byggnaden,

som ritades av den kända finska arkitekten Veikko Larkas, invigdes 1958 och är ett betydande exempel på efterkrigstidens modernistiska arkitektur.

Förutom sin arkitektoniska betydelse har Kauhajoki kyrka en viktig plats i samhällets hjärtan. Den rymliga inredningen, prydd med fina glasmålningar och intrikata träarbeten, ger en fridfull miljö för tillbedjan, kontemplation och firande. Kyrkan är regelbundet värd för en mängd olika religiösa tjänster, inklusive veckovisa söndagsgudstjänster, dop, bröllop och begravningar.

Förutom det andliga utbudet är Kauhajoki kyrka också ett livligt kulturcentrum. Under

hela året är kyrkan värd för en mängd olika evenemang, från fascinerande konserter och tankeväckande föreläsningar till hjärtevärmade samhällssammansamlingar. Dessa evenemang berikar inte bara livet för lokalbefolkningen, utan bidrar också till en känsla av enhet och tillhörighet.

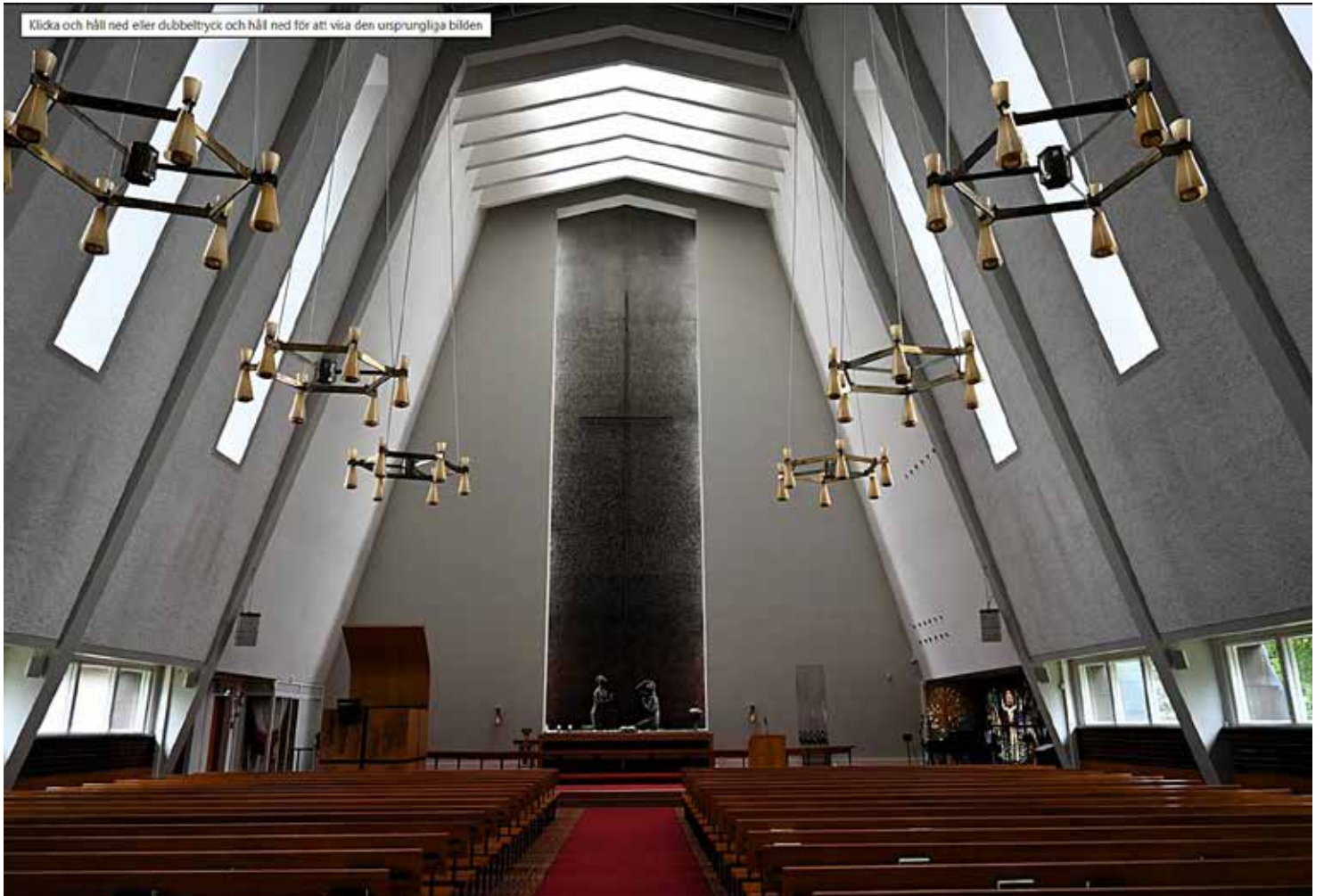
Kyrkans engagemang för tillgänglighet sträcker sig längre än till den fysiska strukturen. Med särskilda rullstolsramper, tillgängliga toaletter och hörslingor ser kyrkan till att alla medlemmar i samhället kan delta fullt ut i dess aktiviteter och tjänster.

Ett besök i Kauhajoki kyrka är inte bara en religiös pilgrimsfärd; Det är en djupdykning i stadens själ. Kyr-

kans varaktiga närvaro, arkitektoniska skönhet och livliga känsla av gemenskap gör den till ett omhuldat landmärke som inspirerar och förenar generationer.

Information om kyrkan:

Adress: Topeeka 9, 61800 Kauhajoki
Öppettider: vardagar 9.00 - 21.00
Söndagsgudstjänster: 10:00
Tjänster:
Fri parkering
Rullstolar
Toaletter
Tillgängliga toaletter

VÄGKYRKA

Kyrkan i Ylistaro - en intressant vägkyrka

”En ståtlig kyrka (Komea kirkko)” är ett passande namn för Ylistaro kyrka, som är Seinäjoki församlings stolthet. Denna kyrka i sten och tegel är den tredje i Ylistaro och stod klar 1850. Kyrkan invigdes i maj 1852. Den ritades av statsarkitekt E. Lohrman och övervakades av Jaakko Kuorikoski. Denna majestätiska kyrka är den tredje största i Finland, med läktare på två våningar på sidorna.

Kyrkans ursprungliga kapacitet var 2500 sittplatser, men idag finns det något färre sittplatser. Du kan läsa mer om Ylistaro kyrka på finska, svenska, tyska och engelska via mobilappen för Android och iOS, som kan laddas ner från Play Store och App Store (Nettikirkko - Seinäjoki församling).

Öppettider och evenemang

Ylistaro kyrka är öppen på sommaren 8.6.-4.8. Varje dag från 11 till 18. Onsdagar 5.6.-7.8

hålls sommarkvällsandakt i kapellet kl. 18, då kyrkan är öppen till kl. 19. På midsommarafton och midsommardagen är kyrkan stängd. Under öppettiderna finns det en guide som berättar om kyrkans historia och svarar på frågor.

Gudstjänster hålls på söndagar kl. 10 och alla är välkomna att delta. Kyrkans adress är Lappvägen 138, 61400 Ylistaro. Du kan bekanta dig med andra evenemang på Seinäjoki församlings webbplats: [evenemang](#).

Tjänster

På kyrkans område finns gratis parkering, en guide, tillgänglighetsanpassad, en toalett och en toalett för funktionshindrade. Ylistaro kyrka erbjuder sina besökare möjlighet att uppleva atmosfären i den historiska byggnaden och lära sig om det lokala kulturarvet. Denna magnifika vägkyrka är definitivt värd ett besök på en sommarsemester.

Kyrkan i Vetil (Veteli)

Kyrkan i Vetil, den tredje i socknen, är en magnifik träkyrka som representerar områdets rika kulturhistoria. Den nuvarande kyrkan byggdes av Erkki Kuorikoski år 1843 och dess klockstapel byggdes av Jaakko Kuorikoski år 1859. Kyrkans altarskåp, som härstammar från den tidigare kyrkan, är målat av Johan Backman år 1751.

Kyrkans musikhistoria är också imponerande. Båda organen tillverkas av orgelfabriken i Kangasala. Den större körorgeln med 27 röster är från 1939 och den mindre körorgeln med 11 röster från 1979. Den första orgeln i kyrkan byggdes av Peter Lybeck från Kronoby år 1880 och den hade 12 klanger.

Öppettider och tjänster

Kyrkan är öppen sommartid 3.6.-11.8.2024 kl. 9–15. Besö-

kare kan njuta av den fridfulla atmosfären i kyrkan och utforska dess historiska detaljer.

Kyrkoområdet har gratis parkering, tillgänglighet, toaletter och toaletter för funktionshindrade, vilket gör det enkelt och bekvämt för alla att besöka.

Gudstjänster och andra tjänster
Gudstjänster hålls i Vetels kyrka på söndagar kl. 10. Gudstjänsterna kan också lyssnas på och ses online via en länk på kyrkans hemsida.

Kyrkans adress är Torpantie 130, 69700 Vetil. Andra evenemang och evenemang kan ses på församlingens webbplats eller i kyrkans kungörelser.

Kyrka är en viktig del av den lokala historien och kulturen, och erbjuder en fridfull plats för andlig tystnad och en möjlighet att upptäcka församlingens rika arv. Välkommen att bekanta dig med kyrkan i Vetil och dess fascinerande historia!

VÄGKYRKA

Oravais kyrka - En historisk pärla

Oravais kyrka, byggd 1796-97, står som ett tidlöst monument över den rika kyrkobyggnadstraditionen i Finland. Ritningarna till kyrkan bygger på ett förslag från den berömde kyrkobyggaren Jacob Rijf från Nykarleby, vilket ger byggnaden dess unika arkitektoniska charm. Kyrkan genomgick en omfattande renovering senast mellan 2002 och 2004, vilket har hjälpt till att bevara dess historiska skönhet för framtida generationer.

Kyrkorgeln, levererad av B.A. Thulé, har spelat en central roll i kyrkans musikliv sedan september 1879. Den utökades och förbättrades senast 1969 av Hans Heinrich från Maxmo och har nu 21 stämmor, vilket gör den till en imponerande del av kyrkans interiör.

Predikstolen, tillverkad 1816 av byggmästaren Natanael Rönnblad från Pörtom, och altartavlan från 1820, målad av Johan Erik Lind i Gamlakarleby, bidrar båda till kyrkans estetiska och andliga atmosfär. Den tvådelade altartavlan, som föreställer "Nattvardens instiftelse" och "Korsfästelsen", ger en stark fond till församlingens viktigaste högtid, nattvardsmässan.

För dem som vill besöka kyrkan är den öppen från den 3 juli till den 21 juli 2023, måndag till fredag mellan kl. 12 och 16. För aktuella gudstjänsttider, som hålls kl. 10, 12 eller 18, rekommenderas det att besöka församlingens hemsida. Kyrkan ligger på Kimovägen 19, 66800 Oravais.

Utöver gudstjänster erbjuder kyrkan även andra evenemang. Aftonmusik i Vörå församling äger rum onsdagar kl. 19 från den 31 maj till den 16 augusti. Mer information om dessa evenemang finns på församlingens hemsida.

Oravais kyrka, en trädkyrka ritad av Jakob Rijf, fortsätter att vara en central plats för andakt och gemenskap i Vörå församling. Besökare är alltid välkomna att uppleva dess rika historia och delaktighet i kyrkans liv.

De som vet litet mera är de som läser Wasa Dagblad

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Republiken president Alexander Stubb i Vaasa 27.4.2024

Kalevaspeleinen i Vaasa 27-30.6.2024

Kremlin gör narr av sina motståndare - 1939 liksom nu

Kärlfestival den 1000:e vecka!

HERE WE ARE vpress.se

En ny press: Grunden för lycka och demokrati

En ny press: Grunden för lycka och demokrati

KOR-FESTIVALEN

HERE WE ARE vpress.se

En ny press: Grunden för lycka och demokrati

En ny press: Grunden för lycka och demokrati

PUCCINI'S "TOSCA" KOMMER TILL VASA I JANUARI

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Photo Supplement

Sinebrychhoffin taidemuseo

Sinebrychhoffin konstmuseum

Sinebrychhoff Art Museum

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Pörtom kyrka
Pirttikylän kirkko
The Church in Pörtom

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Hylkeenynti Raippaluodossa 1895

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Hylkeenynti Raippaluodossa 1895

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

NAISTEN ÄÄNI-elämäkertakirjasto

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Mysterious green giants in the Laastipalatsi square, Helsinki

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Cycling Week in Vaasa this week

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

CHOIR FESTIVAL

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Mysterious green giants in the Laastipalatsi square, Helsinki

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Fero Järnefelt (1863-1937)

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

I K Inha (1865-1930)
I Replot 1895

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Hylkeenynti Raippaluodossa 1895

HERE WE ARE vpress.se

Wasa Dagblad
Wasa Daily
Photo Supplement

Finland's president Alexander Stubb in Vaasa 27.4.2024

HERE WE ARE vpress.se

HOROSKOP FÖR AUGUSTI 2024

Väduren (21 mars - 19 april)

Du kommer vara festens mittpunkt vid varje grillfest, Väduren! Kom bara ihåg: den som sköter grillen har kontrollen över tången och ditt ego. Försök att inte utmana dem till en duell.

Oxen (20 april - 20 maj)

Din beslutsamhet är legendarisk, Oxen, men kanske är det dags att erkänna att monteringsanvisningarna till solstolen inte är ett personligt angrepp mot dig.

Tvillingarna (21 maj - 20 juni)

Social fjäril? Mer som en social trollslända denna månad! Du kommer att fladdra från event till event och imponera på alla. Bara glöm inte var du parkerade din kvast.

Kräftan (21 juni - 22 juli)

Hemmet är där hjärtat finns, Kräftan, och även där luftkonditioneringen finns. Låt andra kämpa i värmen medan du förvandlas till en filt-burrito med en bok.

Lejonet (23 juli - 22 augusti)

Augusti är din månad att ryta, Lejonet! Se bara till att din majestätiska man inte trasslar in sig i din partyhatt. Det är svårt att vara festens höjdpunkt när du sitter fast i glitter.

Jungfrun (23 augusti - 22 september)

Organisation är din grej, Jungfrun, men inte ens du kan alfabetisera molnen. Ta en paus från din färgkodade kalender och njut av lite spontant solbadande.

Vägen (23 september - 22 oktober)

Balans är nyckeln, Vägen, men om du spenderar mer tid på att väga för- och nackdelarna med vattenmelon kontra honungsmelon, kommer sommaren vara över. Välj bara en frukt!

Skorpionen (23 oktober - 21 november)

Din mystiska dragningskraft kommer vara på topp, Skorpionen. Var försiktig dock, för mycket grubblande vid poolen kan leda till oönskade solränder... och konspirationsteorier.

Skytten (22 november - 21 december)

Äventyret kallar, Skyt-

ten! Oavsett om det är att vandra på en ny stig eller prova den senaste glassmaken, gå framåt med mod. Men packa kanske en karta och lite laktas, bara för säkerhets skull.

Stenbocken (22 december - 19 januari)

Arbeta hårt, lek hårt, Stenbocken. Kom bara ihåg, din chef behöver inte en 15-slides Power-Point om varför din dag på stranden var produktiv. Njut av sanden mellan tårna!

Vattumannen (20 januari - 18 februari)

Din uppfinningsrika anda kommer att få dig att skapa den perfekta sommarcocktailen. Se bara till att det inte involverar ett kemiset, annars kanske du återupptäcker baksmällan.

Fiskarna (19 februari - 20 mars)

Drömmande Fiskarna, augusti är perfekt för dina dagdrömmar. Bara låt dem inte ta dig så långt bort att du glömmet solkrämen. Solbrännor är verkliga, även i fantasivärldar.

Njut av de knasiga vändningarna i augusti, och kom ihåg: allt finns i stjärnorna, men du har kontroll över solkrämen!

HUMOR FÖR ETT- HUNDRA ÅR SEDAN

ETT SMUTSIGT DJUR

Lärarinnan: Nu är det bara ett djur kvar, som du inte räknat upp. Det har borsigtigt hår, av-skyr tvätt och renlighet och tycker om att rota i jorden. Vad är det för ett djur, lille Tomas?

Tomas: Det det är jag

kvar.

— Min pappa? Varför skulle han komma hit?

— Var det inte din far som satt med dig här?

— Nej, det var en främmande herre, som frågade om jag ville komma med och dricka chokolad.

GRATULATIONER:

— Gratulera mig. Jag har gift mig!

— Jag känner inte din hustru, så jag kan inte gratulera dig och jag känner dig, så jag kan inte gratulera din hustru.

GRÄL

— Kunna ej Karl och Emma klara upp sitt mellanhavande.

— De skulle båda vilja det, men de minnas icke om vad de grälade.

”AFFÄRSMAN”

En affärsman i stad var allmänt känd som en person, dendär hade till specialitet att „lura bönder 11 . Vid begravningen anhöll änkan att pastorn skulle säga någonting vackert om hennes avlidne man och hälst på rim. Då hov pastorn upp sin röst och sade;

Den avlidne var en trägen man,

När andra sovo, arbetade han

Och när de andra vaknade, å ägde han vad de saknade.

PÅ RESTAURANG

En välklädd herre med en liten gosse kommer in på en restaurang. Vad vill du ha? säger han åt pojken och då denne önskar chokolad med bakelser får han det medan herrn själv spisar en varm, god frukost. När han är färdig säger han till källarmästaren:

— Ni tittar väl efter pojken ett slag medan jag sticker mig in till teaterns biljettkassa? Han gick och det gick en halv timme, det gick en hel, men herrn kom icke tillbaka.

— Tror du icke, att din pappa snart kommer tillbaka? frågade källarmästaren den lille gossen, som troget satt

Veckans astronomiska bild:

The Horsehead Nebula

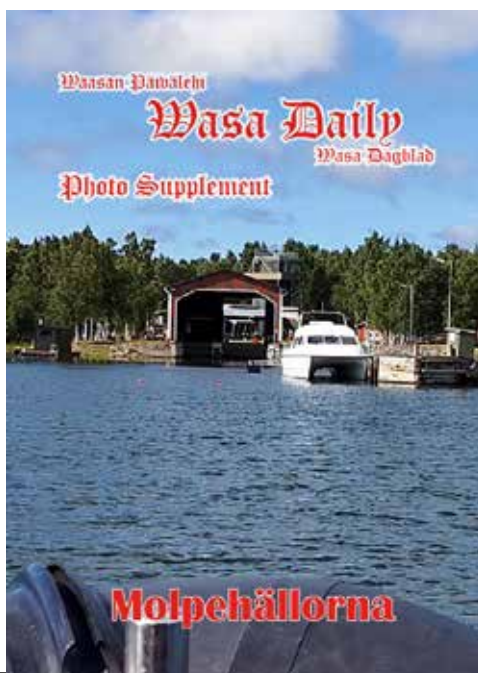
Euclid's view of the Horsehead Nebula ESA25170866.tiff
Euclid shows us a spectacularly panoramic and detailed view of the Horsehead Nebula, also known as Barnard 33 and part of the constellation Orion.

At approximately 1375 light-years away, the Horsehead – visible as a dark cloud shaped like a horse's head – is the closest giant star-forming region to Earth. It sits just to the south of star Alnitak, the easternmost of Orion's famous three-star belt, and is part of the vast Orion molecular cloud.

ESA/Euclid/Euclid Consortium/NASA image processing by J.-C. Cuillandre (CEA Paris-Saclay) G. Anselmi
Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 igo

Nästa vecka:

:

Från läsarna

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt koimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till:

wasadagblad@gmail-com

Annonsera i WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm.

WASA DAGBLAD

wasadagblad@gmail.com